

KONCEPCJA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

Program wykorzystania rezultatów

01 czerwiec 2017r.

1. WSTĘP

Materiał prezentuje koncepcję funkcjonowania Centrum Usług Społecznych, w szczególności propozycje dotyczące:

- celów i odbiorców Centrum Usług Społecznych
- modelu prowadzenia CUS przez konsorcjum organizacji pozarządowych
- propozycję programu Centrum Usług Społecznych obejmującą część ogólną oraz szczegółową w podziale na 4 obszary tematyczne:
 - Klub Seniora
 - Klub Dzieci i Rodziców
 - Naszą Świątlicę (placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży)
 - Centrum Wspierania Aktywności Obywatelskiej
- plan wdrożenia koncepcji Centrum Usług Społecznych i zaangażowania społeczności lokalnej w ideę i działania CUS

- Załącznik 1. – szacunkowy roczny budżet działań CUS
- Załącznik 2. – wstępną listę wyposażenia wraz z inspiracjami dotyczącymi aranżacji przestrzeni CUS

2. MODEL FUNKCJONOWANIA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

Centrum Usług Społecznych */nazwa robocza/* będzie miejscem integracji i rozwoju mieszkańców miasta i gminy Dobczyce. Będzie przyjazną przestrzenią do spotkań ludzi w różnym wieku i z różnych środowisk.

Centrum to zarówno program działania jak i fizyczne miejsce, zlokalizowane w budynku „Chirany”. Wielofunkcyjny charakter przestrzeni, dostosowanej do potrzeb różnych grup, w tym osób niepełnosprawnych, pozwoli na realizację różnych form pracy. Będą się tam odbywać szkolenia, warsztaty, konferencje, nieformalne spotkania przy kawie, projekcje, wystawy, dziecięce zabawy - przestrzeń zapewni warunki do działania w dużych i małych grupach oraz pracy indywidualnej.

Program działania CUS będzie oferował (w podstawowym zakresie) różne formy wsparcia użytkownikom Centrum – seniorom, małym dzieciom i ich rodzicom/opiekunom, starszym dzieciom i młodzieży, aktywistom i działaczom organizacji pozarządowych oraz wszystkim, którzy będą chcieli się włączyć w działania Centrum.

Jednak kluczowym założeniem funkcjonowania CUS jest tworzenie przestrzeni do oddolnej aktywności jego użytkowników. Program Centrum będzie zawierać zachęty i inspiracje do

podejmowania działań własnych przez jego odbiorców oraz wzięcia współodpowiedzialności za realne funkcjonowanie tego miejsca. Na program działalności CUS, poza minimalnym zakresem zabezpieczonym w ramach oferty, złożą się pomysły jego użytkowników, którzy wniosą swój potencjał i kompetencje, zaproszą do współpracy partnerów - w ten sposób wypełnią ramy jego działalności.

Zasady funkcjonowania Centrum mają budować postawy użytkowników nastawione nie tylko na korzystanie ale i dawanie. Będzie to również realizacja w praktyce pracy podejścia „doceniającego” które zakłada, że każda osoba ma jakiś potencjał, którym może się podzielić.

Drugie, kluczowe założenia funkcjonowania Centrum, to jego otwarty i włączający charakter. Działania Centrum powinny być adresowane nie tylko do osób już aktywnych, korzystających z różnych form wsparcia ale również do środowisk mniej aktywnych. Szeroka i atrakcyjna promocja CUS ma służyć dotarciu do szerokiego grona potencjalnych odbiorców, natomiast aktywizujący charakter Centrum ma przyczynić się do realizacji przez jego użytkowników działań adresowanych do społeczności lokalnej zapraszających do aktywności i współpracy (np. akcja seniorzy dla seniorów).

Podsumowując:

Cele CUS:

- Zwiększenie dostępu do oferty rozwoju i wsparcia dla różnych grup mieszkańców
- Szerokie wykorzystanie lokalnych zasobów i potencjałów na rzecz społeczności
- Zwiększanie zaangażowania mieszkańców w działania społeczne, samopomocowe i wolontariat
- Integracja środowiska i rozwój współpracy aktywnych mieszkańców, grup i organizacji pozarządowych
- Budowanie pozytywnego wizerunku osób działających dla swojej społeczności

Użytkownikami CUS będą to osoby w różnym wieku i z różnych środowisk, o różnym poziomie aktywności i dotychczasowego zaangażowania, w tym w szczególności:

- Seniorzy (osoby 55+),
- małe dzieci (0-6) oraz ich rodzice / opiekunowie z małymi dziećmi,
- dzieci i młodzieży, w tym z trudniejszych środowisk
- aktywni mieszkańcy i przedstawiciele organizacji pozarządowych
- osoby zainteresowane podjęciem aktywności społecznej, obywatelskiej, wolontariatem
- przedstawiciele instytucji chcących rozwijać wolontariat
- społeczność Dobczyc i gminy

PRAKTYCZNY MODEL REALIZACJI CUS – REKOMENDACJE:

Centrum Usług Społecznych realizowane jest jako **zadanie zlecone przez gminę organizacjom pozarządowym w trybie otwartego konkursu ofert, docelowo w systemie wieloletnim.**

Realizatorem Centrum Usług Społecznych jest w ramach oferty wspólnej **partnerstwo (konsorcjum) organizacji pozarządowych.** W skład partnerstwa wchodzi organizacje mające doświadczenie w prowadzeniu działań adresowanych do podstawowych grup użytkowników CUS (seniorów, rodziców z małymi dziećmi, dzieci i młodzieży, aktywnych mieszkańców i członków organizacji pozarządowych). Koncepcja zakłada bieżącą i ścisłą współpracę partnerów, którzy są odpowiedzialni nie tylko za swój tematyczny obszar działania, ale również biorą współodpowiedzialność za efektywne funkcjonowanie całego Centrum. Jeden z partnerów jest odpowiedzialny za zarządzanie całością CUS.

Finansowanie Gminy gwarantuje podstawowy zakres funkcjonowania CUS (w wersji podstawowej lub rozszerzonej), które zabezpiecza zarówno ramową ofertę wsparcia jak i działania animacyjne prowadzone przez pracowników Centrum. Szeroki program animacji ma realizować jego kluczowe założenie, którym jest aktywizacja użytkowników pod kątem podejmowania działań na rzecz innych odbiorców CUS i społeczności lokalnej. W ten sposób program animacji warunkuje efekt mnożnikowy funkcjonowania Centrum. Inwestycja w pracę animatorów zostaje pomnożona w postaci uruchomienia lokalnych potencjałów i zasobów, które wnoszą swój wkład do CUS, rozszerzając i wzbogacając jego działalność. Włączenie innych osób i partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych przyczyni się do pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania i zasobów rozwijających obszary działania CUS.

Dodatkowo, warto rozważyć możliwości uruchomienia mechanizmów częściowego samofinansowania CUS, na przykład poprzez świadczenie wybranych usług w formule odpłatnej dobrowolnej lub obowiązkowej (jednak w sposób niewykluczający osób gorzej sytuowanych – niżki, „stypendia”). Wynajem przestrzeni CUS (jeśli nie ma przeciwwskazań formalnych) mogłoby również stanowić dodatkowe źródło przychodów Centrum, pod warunkiem, że stanowiłoby działalność dodatkową, a nie dominującą. Interesującym pomysłem wydaje się również powiązanie działania CUS z przedsiębiorczością społeczną. Część działań/zasobów CUS mogłoby stanowić przedmiot działalności przedsiębiorstwa społecznego (np. prowadzenie kawiarni społecznej, wynajem przestrzeni), które czerpałoby przychody również z działań zewnętrznych, a część zysków przeznaczało na funkcjonowanie CUS. Plusem tego rozwiązania jest możliwość uzyskania dofinansowania na uruchomienie działalności przedsiębiorstwa społecznego, a dzięki temu wzbogacenia zasobów Centrum. Jednak, pomysł wymaga sprawdzenia pod kątem efektywności ekonomicznej i ograniczeń formalnych związanych z dofinansowaniem inwestycji ze środków europejskich.

3. PROGRAM CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

Centrum Usług Społecznych otwarte jest standardowo przez 6 dni w tygodniu

- w wersji podstawowej – 8 godzin dziennie od poniedziałku do soboty
- w wersji rozszerzonej - 12 godzin dziennie (w przypadku uruchomienia Punktu opiekunów dziennych - 14 godzin dziennie) od poniedziałku do piątku, w sobotę - 8 godzin

Raz w miesiącu, standardowo, CUS jest otwarte w niedzielę przez 6 godzin. Dostępność do przestrzeni w godzinach/ dniach niestandardowych będzie uzależniona od Zasad funkcjonowania CUS wypracowanych przez realizatorów wraz z użytkownikami.

Dostępność do przestrzeni i infrastruktury CUS w godzinach pracy będzie zapewniona poprzez pracę **repcji**, która będzie również pełnić funkcję punktu informacyjnego (osobistego i telefonicznego). Jeśli budynek wymaga zapewnienia ochrony, to te funkcje można połączyć, pod warunkiem ścisłej współpracy recepcji z koordynatorem CUS.

Ważnym elementem funkcjonowania CUS będą **Zasady korzystania z CUS (nazwa robocza)**, wypracowane we współpracy z partnerami i użytkownikami Centrum. Zasady powinny realizować w praktyce kluczowe idee CUS oraz regulować kwestię dostępności przestrzeni dla użytkowników CUS i innych mieszkańców gminy.

RAMOWY PROGRAM CUS

KLUB I PRZESTRZENIE WSPÓLNE /nazwa robocza/

Na parterze budynku znajduje się Klub, jest to przyjazne miejsce, zachęcające do swobodnych spotkań, kontaktów towarzyskich, rozmów przy kawie, czy spędzenia czasu w kąciku gier lub kąciku czytelniczym (prenumerata prasy). Jest tam również dostępne stanowisko komputerowe z możliwością skorzystania z internetu.

Użytkownicy CUS mogą korzystać z bufetu - zrobić sobie herbatę czy kawę. Może to być również miejsce wspólnego przygotowania i spożywania posiłków.

Z założenia Klub ma być miejscem do swobodnego wykorzystania przez użytkowników Centrum, otwarta zawsze w godzinach jego funkcjonowania. Sporadycznie można wykorzystywać tą przestrzeń na zorganizowane spotkania czy projekcje, sala będzie wyposażona w sprzęt multimedialny.

W sposób przyjazny zostaną zagospodarowane również przestrzenie wspólne CUS (korytarze). Będzie to przestrzeń wystawiennicza, prezentująca twórczość czy dokonania użytkowników i mieszkańców gminy. W miarę dostępnej przestrzeni zostaną tam również zaaranżowane miejsca do wypoczynku i spotkania w kameralnym gronie (sofy).

Klub- będzie dostępny w pierwszej kolejności dla użytkowników CUS zgodnie z opracowanym regulaminem,

KLUB SENIORA /nazwa robocza/

Cele:

1. aktywizacja i wspieranie funkcjonowania społecznego osób starszych
2. zwiększenie dostępności do różnych aktywności odpowiadających na potrzeby i możliwości osób starszych, pomocnych zachowaniu sprawności
3. wspieranie samoorganizacji i samopomocy wśród seniorów
4. włączanie osób starszych w życie publiczne oraz wspieranie wolontariatu i aktywności społecznej wśród seniorów
5. integracja międzypokoleniowa wśród mieszkańców Gminy Dobczyce

Użytkownicy: osoby w wieku 55+

Oferta – zakres podstawowy:

- **Przestrzeń dedykowana dla Klubu Seniora** – pomieszczenie dedykowane w pierwszej kolejności działaniom seniorów oraz działające pod ich opieką. miejsce spotkań zorganizowanych lub prywatnych nastawione na możliwość kontaktów towarzyskich, aktywności poza domem. Dostępność przez 5 dni w tygodniu, w godzinach popołudniowych i wczesnopopołudniowych (zapewniona przez animatora i samych użytkowników). Przestrzeń i wyposażenie dają możliwość komfortowej rozmowy, lektury książek i prasy, gier towarzyskich, skorzystania z internetu.
- **Zorganizowane zajęcia** – zróżnicowane zajęcia rozwijające umiejętności i zainteresowania (np. obsługa komputerów, tematyka zdrowotna, prawna, psychologiczna, artystyczne, gimnastyka, nordic walking, klub książki, projekcje filmowe). Organizowane w formie zajęć jednorazowych lub cyklicznych spotkań. Średnio 2 zajęcia (śr. 3 godzinne) w tygodniu prowadzone przez animatora (ok 2/3 zajęć) oraz zewnętrznych instruktorów (ok 1/3 zajęć). Szczegółowy program zajęć tworzony będzie wraz z użytkownikami Klubu Seniora.
- **Program animacji aktywności seniorów** (animator/ka - 0,5 etatu) – do głównych

zadań animatora/ki należeć będzie: animowanie środowiska dobczyckich seniorów wokół Klubu Seniora, bieżąca koordynacja merytoryczna i organizacyjna działań Klubu Seniora oraz podejmowanie działań służących jego rozwojowi. W ramach animacji wypracowana zostanie forma pozwalająca na włączenie seniorów w zarządzanie Klubem, dzięki której będą jego użytkownicy będą nie tylko brali sporadyczny udział w jego zajęciach, ale staną się za niego odpowiedzialni i włączą w jego tworzenie.

W wyniku działań animacyjnych program Klubu Seniora zostanie wzbogacony o działania prowadzone i organizowane przez samych seniorów oraz partnerów Klubu, n.p.:

- warsztaty, prelekcje, spotkania integracyjne, wspólne wyjścia organizowane przez samych użytkowników Klubu Seniora
- zapewnienie i rozszerzenie dostępności i opieki nad przestrzenią Klubu Seniora przez jego użytkowników
- działania samopomocowe (bank usług, wzajemnej pomocy)
- działania międzypokoleniowe realizowane z inicjatywy seniorów lub innych organizacji/ instytucji (np. szkół, przedszkoli)
- udział seniorów w bieżących działaniach oraz wspólnych akcjach realizowanych przez organizacje działające w CUS (np. wolontariat w świetlicy, wsparcie lokalnych organizacji pozarządowych)
- aktywność seniorów w życiu publicznym – udział w spotkaniach dot. lokalnych problemów, udział w konsultacjach społecznych, podejmowanie inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności
- dodatkowa oferta adresowana do użytkowników Klubu Seniora realizowana przez inne organizacje/ instytucje

Ramowy zakres obowiązków animatora/rki:

- bieżąca promocja działań Klubu Seniora służąca rekrutacji oraz budowaniu wizerunku Klubu
- bieżące diagnozowanie potrzeb środowiska seniorów
- rozpoznanie potencjałów i pomysłów osób korzystających z oferty Klubu Senior, służące rozszerzeniu programu merytorycznego Klubu
- budowanie i animowanie współpracy środowiska seniorów gromadzących się w ramach Klubu Seniora oraz lokalnych organizacji działających na rzecz osób starszych
- animowanie pracy wolontariuszy działających na rzecz Klubu Seniora (program merytoryczny, akcje zewnętrzne) i nadzór nad ich działaniami
- szukanie partnerów zewnętrznych chętnych do włączenia się w rozszerzenie oferty działań Klubu Seniora, budowanie sieci sojuszników Klubu i CUS
- działania służące pozyskiwaniu dodatkowych źródeł finansowania na działania

Klubu Seniora i CUS (fundraising, opracowanie projektów)

- bieżąca współpraca z zespołem i koordynatorem CUS służąca między innymi zapewnieniu spójności promocyjnej i programowej CUS, bieżącej koordynacji działań, realizacji wspólnych działań i akcji CUS
- realizacja działań merytorycznych (warsztaty/spotkania dla użytkowników Klubu Seniora) – śr. 5 godzin tygodniowo

Oferta – zakres rozszerzony:

- **wyjazdy edukacyjne, turystyczne i kulturalne** – wyjazdy (min 3 x na rok) służący korzystaniu z oferty kulturalnej poza miejscem zamieszkania (np. teatr, opera), udziale w ciekawych wydarzeniach edukacyjnych (np. festiwale, noce muzeum, szkolenia, wykłady) oraz wypoczynkowi i turystyce (wycieczki krajoznawcze),
 - **korzystanie z lokalnej oferty kulturalnej i sportowej** – udział indywidualny lub grupowy w zajęciach realizowanych np. w MGOKIS pozwalający na integrację międzypokoleniową oraz coraz bardziej samodzielne organizowanie czasu i własnej aktywności
 - **Punkt wsparcia** – indywidualna pomoc psychologiczna, prawnicza, socjalna itp. pozwalająca na uzyskanie pomocy w tematach i trudnościach związanych z wiekiem i aktualną sytuacją życiową (np. wsparcia psychologiczne w sytuacji żałoby, osamotnienia, wsparcie prawne związane z prawem spadkowym, uzyskania pomocy finansowej lub opiekuńczej). Realizacja w formie dyżuru, spotkań indywidualnych lub spotkań informacyjnych ze specjalistą (śr. 10 godzin miesięcznie)
 - **Program animacji Klubu Seniora** (animator/ka – 1 etat) – zadania i zakres obowiązków j.w. – większe zaangażowanie czasowe animatora/ki przyczyni do szerszych rezultatów pracy (np. pozyskanie więcej liczby wolontariusz, realizacja dodatkowych działań (np. pozyskanie wsparcia materialnego dla użytkowników), pozyskanie dodatkowych partnerów (np. spoza gminy), większy wkład w działanie CUS)
- Przestrzeń Klubu Seniora ma być otwarta dla wszystkich „z ulicy” (może w określonych godzinach?), ale aby korzystać z pełnej oferty trzeba być użytkownikiem Centrum (włączać się w myśl zasady daję by wziąć)

KLUB DZIECI I RODZICÓW /nazwa robocza/

Cele:

1. Stworzenie przyjaznej przestrzeni spędzania czasu dla rodziców/opiekunów z małymi dziećmi

2. Zwiększenie dostępu do oferty zajęć rozwojowych dla małych dzieci oraz ich rodziców/opiekunów
3. Zwiększenie integracji i samopomocy środowiska rodziców i opiekunów małych dzieci

Użytkownicy: małe dzieci (0-6) i ich rodzice /opiekunowie

Oferta – zakres podstawowy:

- **Mama i Tata Cafe** – przyjazna przestrzeń dla rodziców/opiekunów z dziećmi, miejsce spotkań zaprojektowane tak, aby spełniać różne potrzeby dzieci i dorosłych (wyposażony kącik zabaw, kącik odpoczynku, kącik wypoczynkowy dla rodziców/opiekunów, mini-kawiarenka) – zapewnienie dostępności i opieki nad miejscem w określonych godzinach przez użytkowników (dyżury)
- **Zorganizowane zajęcia rozwojowe/ edukacyjne/ sieciujące dla dzieci/ rodziców/ opiekunów** - średnio 5- 8 godzin tygodniowo, w tym w zakresie zadań animatora (max. 5 godzin tygodniowo) + kadra zewnętrzna (śr. 3 godziny tygodniowo) - program i metodologia pracy do skonsultowania z użytkownikami Klubu
- **Program animacji** (animator/ka - 0,5 etatu) – do głównych zadań animatora/ki należeć będzie: stworzenie i animowanie środowiska rodziców i opiekunów działających na rzecz Klubu Dzieci i Rodziców (i CUS), bieżąca koordynacja merytoryczna i organizacyjna Klubu oraz podejmowanie działań służących rozwojowi Klubu.

W wyniku działań animacyjnych program Klubu zostanie wzbogacony o działania prowadzone i organizowane przez rodziców i partnerów Klubu (na przykład):

- warsztaty, prelekcje, spotkania integracyjne, wspólne wyjazdy dla użytkowników Klubu
- akcje samopomocowe (bank usług, wzajemnej pomocy)
- akcje zewnętrzne adresowane do dzieci i ich rodziców/opiekunów oraz innych odbiorców (np. akcje międzypokoleniowe)
- zapewnienie dostępności i opieki nad miejscem
- udział środowiska dzieci i rodziców/opiekunów we wspólnych akcjach i projektach CUS
- dodatkowa oferta adresowana do użytkowników Klubu realizowana przez inne organizacje/ instytucje

Ramowy zakres obowiązków animatora/rki:

- bieżąca promocja działań Klubu służąca rekrutacji oraz budowaniu jego wizerunku

- bieżące diagnozowanie potrzeb środowiska dzieci, rodziców/opiekunów korzystających z Klubu
- rozpoznanie potencjałów i pomysłów dzieci i rodziców/opiekunów korzystających z Klubu służące rozszerzeniu programu merytorycznego Klubu
- budowanie i animowanie współpracy środowiska użytkowników Klubu
- animowanie pracy wolontariuszy działających na rzecz Klubu (dyżury, program merytoryczny, akcje zewnętrzne) i nadzór nad ich działaniami
- szukanie partnerów zewnętrznych chętnych do włączenia się w rozszerzenie oferty działań Klubu (inne organizacje/instytucje działające na rzecz dzieci i rodziców), budowanie sieci sojuszników Klubu i CUS
- działania służące pozyskiwaniu dodatkowych źródeł finansowania na działania Klubu i CUS (fundraising, opracowanie projektów) przy wsparciu środowiska Centrum
- bieżąca współpraca z zespołem i koordynatorem CUS służąca między innymi zapewnieniu spójności promocyjnej i programowej CUS, bieżącej koordynacji działań, realizacji wspólnych działań i akcji CUS
- bieżąca koordynacja pracy Klubu
- realizacja działań merytorycznych (warsztaty/spotkania dla użytkowników Klubu) – max 5 godzin tygodniowo

Oferta – zakres rozszerzony:

- **Mama i Tata Cafe –j.w**
- **Zorganizowane zajęcia rozwojowe/edukacyjne/sieciujące dla dzieci/rodziców /opiekunów**
 - śr. 5 godzin zajęć/warsztatów/spotkań/prelekcji tygodniowo (kadra zewnętrzna)
 - śr. 1 wyjazd /wyjście dla użytkowników Klubu na 2 miesiące (np. wejściówki RCOS)
- **Punkt wsparcia (pomoc psychologiczna, pedagogiczna, prawnicza itp.)** (10 godzin miesięcznie)
- **Program animacji Klubu** (animator/ka – 1 etat) – zadania i zakres obowiązków j.w. – większe zaangażowanie czasowe animatora/ki przyczyni do szerszych rezultatów pracy (więcej wolontariuszy, działań, partnerów, wyższa jakość działań, większy wkład w działanie CUS)

Wątpliwości

- czy jeśli Gmina uzyska dofinansowanie na punkt opiekunów dziennych, będzie możliwość równoczesnego (w tym samym czasie) korzystania z tej przestrzeni przez inne osoby ?

- czy Mama i Tata Cafe ma być otwarta dla wszystkich „z ulicy” (może w określonych godzinach?) czy aby korzystać trzeba być użytkownikiem Centrum (korzystać z innych ofert, włączać się) ?
- czy zawężamy wiek dzieci (0-6 lat)?

NASZA ŚWIETLICA – placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży

Cele:

1. zapewnienie opieki i organizacji czasu wolnego w godzinach pozalekcyjnych oraz podczas ferii i wakacji
2. rozwój zainteresowań, kompetencji kluczowych oraz umiejętności i postaw sprzyjających sukcesom edukacyjnym i zawodowym dzieci i młodzieży
3. wyrównanie deficytów w rozwoju poznawczym, społecznym i emocjonalnym i profilaktyka zachowań ryzykownych
4. zwiększenie umiejętności konstruktywnego organizowania sobie czasu wolnego, w tym gotowości do korzystania z dostępnych lokalnie form wsparcia
5. rozwój kompetencji wychowawczych rodziców i wsparcie ich w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Użytkownicy: dzieci i młodzież (6-18 lat) i ich rodzice /opiekunowie – 30 miejsc opieki.

Program działań dla świetlicy – placówki wsparcia dziennego określony w oparciu o Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Oferta – zakres podstawowy:

- **Działania opiekuńczo – wychowawcze** - placówka zapewni opiekę min. 4 godziny dziennie w dni robocze i min. 6 godz. w wakacje i ferie zimowe. Codzienny program zajęć obejmie:
 - 1) pomoc w nauce (w roku szkolnym)
 - 2) wspólne przygotowanie posiłku i podwieczerek połączony z uczeniem się samodzielności, samoobsługi
 - 3) swobodny wypoczynek - gry i zabawy w wolnym czasie pod okiem wychowawcówPoza opisanymi wyżej zajęciami, codziennie odbywać się będzie wybrany rodzaj grupowych zajęć tematycznych (w 2 lub 3 grupach):
 - 4) zajęcia grupowe służące integracji i rozwojowi kompetencji społecznych – w grupach wiekowych, wykorzystujące elementy psychoedukacji i profilaktyki oraz pracę metodą projektu (1 raz w tygodniu, śr. 12 na semestr/6 na wakacje). Projekty społeczne lub artystyczne będą skierowane do innych podopiecznych placówki lub innych mieszkańców Dobczyc np. we współpracy

z organizacjami działającymi w Centrum Usług Społ.

5) zajęcia służące rozwojowi zainteresowań i kompetencji kluczowych np. umiejętność uczenia się, informatyczne, artystyczne, języki obce, sportowe. Śr. 5 cykli zajęć na semestr/wakacje, po śr. 6 spotkań po min. 2 h lekcyjne.

6) działania samorządu podopiecznych, które służyć będą budowaniu zaangażowania w sprawy placówki, rozwijaniu samodzielności, komp. społecznych i obywatelskich oraz inicjatywności i przedsiębiorczości.

- **Współpraca z rodzicami/opiekunami** - obejmie m.in. zapoznanie z zasadami placówki, diagnozę potrzeb dziecka i rodziny, bieżący kontakt z rodziną, wymianę informacji dotycząca postępów dziecka, wsparcie w rozwiązywaniu trudności wychowawczych oraz angażowanie ich w życie placówki np. udział w imprezach okolicznościowych, pomoc w ich organizacji, włączanie się w projekty realizowane przez podopiecznych, wsparcie wolontariackie placówki. Dla ułatwienia kontaktu cotygodniowy dyżur (min. 1 raz w tygodniu, 2 godziny).
- **Współpraca w formie zespołu interdyscyplinarnego** – włączanie w pracę z dzieckiem i rodziną przedstawicieli innych instytucji i organizacji m.in. asystenci rodziny, pedagodzy szkolni i wychowawcy, członkowie zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadaniem zespołu będzie bieżąca wymiana informacji i koordynacja działań podejmowanych wobec podopiecznych i ich rodzin.
- **Superwizja kadry** – standard pracy w placówkach wsparcia dziennego, superwizja nastawiona na m.in. podnoszenie skuteczności pracy z dziećmi i młodzieżą, rozwiązywanie bieżących trudności; prowadzona w formie indywidualnej lub grupowej, średnio 4 godziny miesięcznie.
- **Współpraca z wolontariuszami** - wolontariusze angażowani będą do pomocy w nauce, prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania i kompetencje kluczowe, organizację pracy w placówce oraz przygotowanie imprez okolicznościowych, wsparcie dzieci i młodzieży w realizacji ich projektów. Wolontariusze pozyskiwani będą przede wszystkim wśród mieszkańców Gminy Dobczyce we współpracy z innymi organizacjami pozarządowymi szczególnie prowadzącymi działania w Centrum Usług Społecznych np. Klubem Seniora oraz punktem pośrednictwa wolontariatu

Do realizacji działań w ramach oferty podstawowej zaangażowani powinni zostać minimum:

- kierownik placówki (1 osoba x 2/3 etatu) oraz wychowawca/cy (2 osoby x ½ etatu)
- kadra zewnętrzna – instruktorzy zajęć rozwijających zainteresowania oraz

kompetencje kluczowe, superwizor oraz wolontariusze

Do zadań kierownika placówki należeć powinno (poza realizacją zadań wynikających z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej):

- pozyskiwanie partnerów zewnętrznych chętnych do włączenia się w rozszerzenie oferty placówki (inne organizacje/instytucje działające na rzecz dzieci i rodziców)
- działania służące pozyskiwaniu dodatkowych źródeł finansowania na działania placówki (fundraising, opracowanie projektów)
- pozyskiwanie wolontariuszy do współpracy i animowanie ich pracy
- bieżąca współpraca z zespołem i koordynatorem CUS służąca między innymi zapewnieniu spójności promocyjnej i programowej CUS, bieżącej koordynacji działań, realizacji wspólnych działań i akcji CUS

Oferta – zakres rozszerzony:

- **Uzupełniające działania opiekuńczo – wychowawcze** - korzystanie z oferty kulturalnej i sportowej lokalnej (np. zajęcia w MGOKIS, Orlik, udział w wydarzeniach) i poza miejscem zamieszkania (śr. 3 na semestr/wakacje); wypoczynek letni - tygodniowy wyjazd w wakacje pozwalający na aktywny wypoczynek, oderwanie od codzienności, poznawanie nowych miejsc i poszerzanie horyzontów oraz motywator do regularnego uczestnictwa w zajęciach w ciągu roku szkolnego.
- **Wsparcie specjalistyczne** - skierowane dla podopiecznych wymagających oddziaływań o charakterze terapeutycznym, korekcyjnym i kompensacyjnym. Obejmuje:
 - 1) grupę socjoterapeutyczną – dla 1 grupy podopiecznych (ok 10-12 osób) spójnej wiekowo i z podobieństwem potrzeb wsparcia, w każdym semestrze roku szkolnego (łącznie 2 cykl3 spotkań, śr. 12 spotkań, 3 godziny lekcyjne, 1 raz w tygodniu); tematyka m.in. profilaktyka zachowań ryzykownych, radzenie sobie z emocjami, konstruktywne nawiązywanie relacji, wzmacnianie samooceny, rozwijanie kompetencji osobistych i społecznych.
 - 2) zajęcia o charakterze korekcyjno - kompensacyjnym, dedykowane osobom o znaczących trudnościach w nauce (średnio 5 podopiecznych na semestr, po średnio 15 godzin lekcyjnych)
 - 3) wsparcie indywidualne w zależności od potrzeb psychologiczne, logopedyczne, psychiatryczne (dyżur konsultacyjny oraz cykliczne spotkania, ok 70 godzin rocznie)
- **Zajęcia dla rodziców** – potrzebujących wzmocnienia kompetencji wychowawczych oraz wsparcia w rozwiązywaniu bieżących trudności:
 - 1) indywidualne wsparcie psychologa w zaplanowaniu działań

wychowawczych, indywidualna praca nad rozwojem kompetencji wychowawczych (np. komunikacji z dzieckiem, stawiania granic, łączenie życia zawodowego z osobistym, budowanie relacji z dzieckiem), śr. 20 godzin konsultacji na rok

2) działania edukacyjne dla rodziców (seminaria i warsztaty dotyczące tematyki wychowawczej np. komunikacja z dziećmi, zachowania ryzykowne u młodzieży) – śr. 3 spotkania na rok, po średnio 3 godziny.

- **Animacja działań podwórkowych** – służąca z dotarciem ze wsparciem do dzieci i młodzieży spędzającej wolny czas bez nadzoru dorosłych w przestrzeni publicznej (np. skatepark, parki, podwórka). Zajęcia realizowane będą głównie w okresie od wiosny do jesieni (śr. 8 mscy/rok, min. 2 działania miesięcznie), popołudniami lub w okresach wolnych od nauki szkolnej (szczególnie w wakacje). Wykorzystane zostaną atrakcyjne dla młodzieży formy pracy, m.in: zajęcia i wydarzenia sportowe (np. wspólne gry, turnieje sportowe, prezentacja nowych form aktywności sportowej), działania twórcze i happeningowe (np. gry terenowe, outdoorowe działania plastyczne, akcje muzyczne, tworzenie grafitti), projekty realizowane przez podopiecznych placówki (np. służące integracji, prezentacji własnych pasji i zainteresowań)
- **Rozwój kadry** - obejmie: szkolenia grupowe dla zespołu pracowników, współpracowników i wolontariuszy (śr. 8h szkolenia w roku, np. rozwijanie kompetencji kluczowych u podopiecznych, interwencje w sytuacjach kryzysowych, współpraca z rodzicami, pracą metodą projektu), wizytę studyjną w placówkach prowadzących modelowe działania (m.im. zapoznanie kadry z dobrymi praktykami, praktyczne rozwiązania sprzyjające skutecznej pracy z dziećmi i młodzieżą), specjalistyczne szkolenia doskonalące pracowników i współpracowników, realizowane poza placówką (śr. 3 szkolenia rocznie np. praca z dzieckiem doświadczającym przemocy, artterapia, trening kompetencji społecznych u młodzieży, streetworking).

Placówka może również prowadzić inne działania skierowane dla dzieci i młodzieży, w ramach opisanych wyżej form lub wykraczając poza formy przewidziane w ramach placówek wsparcia dziennego, np.:

- Klub Młodzieżowy – program zajęć dedykowany starszej młodzieży (np. 15-18 lat), organizowane niezależnie od codziennego rytmu zajęć dla dzieci i młodszej młodzieży (np. 6-15 lat). Przykładowe elementy programu to: zajęcia psychoedukacyjne, warsztaty twórcze, projekty społeczne i artystyczne, Klub filmowy, koło wolontariatu, współpraca z innymi podmiotami działającymi w CUS.
- Projekty skierowane do dzieci i młodzieży nie korzystającej ze stałego wsparcia placówki (lub nie tylko dla podopiecznych placówki) o tematyce np.

kulturalnej, społecznej, obywatelskiej, sportowej realizowane dzięki pozyskaniu środków zewnętrznych lub we współpracy z innymi organizacjami i instytucjami działającymi w na terenie Gminy Dobczyce

Kadra

Do realizacji działań w ramach oferty rozszerzonej zaangażowani powinni zostać minimum:

- kierownik placówki (1 osoba x 2/3 etatu) oraz wychowawca/cy (2 osoby x 2/3 etatu)
- kadra zewnętrzna – instruktorzy zajęć rozwijających zainteresowania oraz kompetencje kluczowe, specjaliści (psycholog, pedagog, socjoterapeuta), superwizor i trenerzy oraz wolontariusze

CENTRUM WSPIERANIA AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ /nazwa robocza/

Cele:

- Wzmocnienie przygotowania merytorycznego i gotowości przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz aktywnych mieszkańców w zakresie prowadzonej działalności
- Zwiększenie współpracy i integracji środowiska aktywnych mieszkańców i działaczy NGO
- Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców gminy Dobczyce, szczególnie w obszarze wolontariatu
- Wzmocnienie dobrego wizerunku osób działających społecznie, wolontaryjnie na rzecz swojej społeczności

Użytkownicy: aktywni mieszkańcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych z gminy, grup nieformalnych, mieszkańcy

Oferta - zakres podstawowy

- **Coworking** – przestrzeń biurowa do pracy indywidualnej wyposażona w podstawowe urządzenia biurowe (drukarka, scanner, ksero, wifi, telefon) do wspólnego użytku, dedykowana przedstawicielom NGO i aktywnym mieszkańcom. Dostępna również dla użytkowników CUS.
- **Dyżury ekspertów** (2 dyżury x 4 godz. /m-c) w zakresach tematycznych dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych i aktywności obywatelskiej np. zagadnienia: prawne, księgowość, fundraising, opracowanie projektu, sprawozdawczość finansowa, dostęp do informacji publicznej, konsultacje społecznej, animacja lokalna. Dyżury mogą być realizowane w

formie porad indywidualnych lub spotkań grupowych.

- **Spotkania edukacyjno- sieciujące** – adresowane do przedstawicieli organizacji pozarządowych i/lub zaangażowanych społecznie mieszkańców, w tematyce ustalone we współpracy z użytkownikami. Niezależnie od tematyki spotkania będą zawierać elementy networkingu (minimum 1/ m-c) (realizator: animator 6 spotkań rocznie, kadra zewnętrzna 6 spotkań rocznie)
- **Program animacji** (animator/ka - 0,5 etatu) – do głównych zadań animatora/ki należeć będzie: animowanie środowiska przedstawicieli organizacji pozarządowych i aktywnych mieszkańców w zakresie zacieśniania współpracy oraz podejmowania działań na rzecz rozwoju Centrum Wspierania Aktywności Obywatelskiej i CUS, bieżąca koordynacja merytoryczna i organizacyjna Centrum Wspierania Aktywności Obyw.

W wyniku działań animacyjnych program Centrum Wspierania Aktywności Obywatelskiej zostanie wzbogacony o działania prowadzone i organizowane przez użytkowników Centrum i ich partnerów, powstanie platforma współpracy NGO i aktywnych mieszkańców gminy - przykładowe działania i efekty programu animacji:

- udostępnienie organizacjom pozarządowym i aktywnym mieszkańcom z gminy Dobczyce przestrzeni Centrum do realizacji działań i projektów adresowanych do mieszkańców
- bieżący przepływ informacji między NGO i grupami nieformalnymi nt. prowadzonych działań, koordynacja kalendarza wydarzeń, np. powołanie Gminnego Forum NGO (zapis Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych /SRPS/)
- animacja współpracy, inspirowanie do podejmowania inicjatyw partnerskich, wspólnych wydarzeń i akcji w odpowiedzi na potrzeby społeczności lokalnej
- animacja współpracy branżowej (grupy tematyczne), interdyscyplinarnej, wymiany wiedzy i know how (grupy samoedukacyjne),
- akcje samopomocowe (bank usług, wzajemnej pomocy, wymiany zasobów)
- oferta organizacji (warsztaty, spotkania, szkolenia, prelekcje, projekcje itp.) dla przedstawicieli innych organizacji i aktywnych mieszkańców
- wspólne akcje zewnętrzne adresowane do mieszkańców, w szczególności w zachęcające do podejmowania aktywności obywatelskiej.
- zapewnienie dostępności i opieki nad przestrzenią Centrum Wspierania Aktywności Obywatelskiej
- spotkania i wyjazdy integracyjne
- udział przedstawicieli NGO i aktywnych mieszkańców we wspólnych akcjach i projektach CUS
- dodatkowa oferta adresowana do użytkowników realizowana przez

organizacje/ instytucje zewnętrzne zaproszone do współpracy

Ramowy zakres obowiązków animatora/rki:

- bieżąca promocja działań Centrum Wspierania Aktywności Obywatelskiej (CWAO) służąca rekrutacji oraz budowaniu jego wizerunku
- bieżące diagnozowanie potrzeb środowiska NGO i aktywnych mieszkańców
- rozpoznanie potencjałów i pomysłów użytkowników służące rozszerzeniu programu merytorycznego CWAO
- budowanie i animowanie współpracy środowiska użytkowników
- animowanie pracy wolontariuszy działających na rzecz CWAO (dyżury, program merytoryczny, akcje zewnętrzne) i nadzór nad ich działaniami
- szukanie partnerów zewnętrznych chętnych do włączenia się w rozszerzenie oferty działań CWAO (inne organizacje/instytucje działające na rzecz dzieci i rodziców), budowanie sieci sojuszników Klubu i CUS
- działania służące pozyskiwaniu dodatkowych źródeł finansowania na działania CWAO i CUS (fundraising, opracowanie projektów) przy wsparciu środowiska
- bieżąca współpraca z zespołem i koordynatorem CUS służąca między innymi zapewnieniu spójności promocyjnej i programowej CUS, bieżącej koordynacji działań, realizacji wspólnych działań i akcji CUS
- bieżąca koordynacja pracy CWAO
- realizacja działań merytorycznych (spotkania i wsparcie edukacyjno-doradcze użytkowników CWAO np. w zakresie realizacji projektów, opracowania projektów i wniosków, fundraisingu, kwestii formalnych i sprawozdawczych) – max 5 godzin tygodniowo

Program promocji aktywności obywatelskiej i wolontariatu - specjalista ds.

promocji i wolontariatu – 0,5 etatu- zakres zadań:

- prowadzenie spotkań informacyjno-promocyjnych dla osób zainteresowanych podjęciem wolontariatu, adresowanych do różnych grup wiekowych i środowisk
- prowadzenie spotkań i warsztatów nt. zasad i metody współpracy z wolontariuszami adresowanych do organizacji i instytucji
- prowadzenie punktu pośrednictwa wolontariatu – bieżąca i aktywna rekrutacja wolontariuszy z różnych grup wiekowych, zawodowych i środowisk, bieżące pozyskiwanie ofert pracy dla wolontariuszy z organizacji i instytucji, promocja punktu i jego działalności
- animowanie środowiska wolontariuszy i instytucji/organizacji korzystających z wolontariatu
- promocja postaw zaangażowania społecznego, obywatelskiego, wolontaryjnego poprzez działania medialne- np. artykuły, blog, dobre

praktyki, akcje bezpośrednie

W/w propozycje działań nawiązują bezpośrednio do zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Oferta - zakres rozszerzony:

- zakres podstawowy j.w.
- **Pełna obsługa księgową** dla młodych/małych organizacji, wg ustalonych kryteriów i zasad – 5 organizacji (zapis SRPS)
- **„Anioł Stróż” koordynatora** – wsparcie w zakresie formalnej i sprawozdawczej strony realizacji projektów dla młodych/małych organizacji pozarządowych
- **Cykle edukacyjne** dla przedstawicieli NGO i członków grup nieformalnych w zakresie ważnych aspektów prowadzonych działań w oparciu o diagnozę potrzeb np. Szkoła Liderów, ABC dla NGO (1x rok) (zapis SRPS)
- **Wizyta studyjna** – wspólny wyjazd przedstawicieli NGO i aktywnych mieszkańców, do miejsc/organizacji/ instytucji interesujących z punktu widzenia użytkowników, w poszukiwaniu inspiracji, know how i współpracy. Wyjazd poza aspektem edukacyjnym, będzie miał ważny wymiar integracyjny – (1x rok)
- **Program Mikrodotacji /nazwa robocza/** dla użytkowników CUS – autorskie, zespołowe projekty społeczne lub artystyczne przygotowane i zrealizowane przez użytkowników CUS na rzecz środowiska lokalnego (np. seniorzy dla seniorów, młodzi dla najmłodszych itp.) , innych użytkowników CUS lub mieszkańców Gminy Dobczyce. Projekty będą miały na celu promocję aktywności społecznej, budowanie pozytywnego wizerunku osoby zaangażowanej społecznie, dzielenie się pomysłami, talentami i inspiracjami. Projekty realizowane będą w dwóch etapach: pierwsza część edukacyjna przygotowuje ich do zaprojektowania akcji w odpowiedzi na rozpoznane potrzeby lokalnej społeczności oraz do sprawnej organizacji przedsięwzięcia i efektywnej współpracy w zespole (2 szkolenia x 2 dni zajęć); w drugim etapie uczestnicy zrealizują swoją akcję. W oparciu o mikrodotację użytkownicy CUS będą mogli uzyskać dofinansowanie swojego pomysłu. W każdej edycji programu (1 x na rok) zrealizowanych zostanie śr. 5 akcji.
- **Święto Organizacji Pozarządowych i Wolontariuszy** (nazwa robocza), nagroda Rady Miejskiej dla „najlepszych” wolontariuszy (zapis SRPS)
- **Szkolenia tematyczne** dotyczące np. nowych metod pracy, inspiracji, dobrych praktyk, wymiany doświadczeń w zakresie specyfiki pracy w danym obszarze merytorycznym (np. polityka senioralna, niepełnosprawność, organizowanie społeczności lokalnej itp.) –1 x kwartał

Kadra

- **Program animacji CWAO** (animator/ka – 1 etat) – zadania i zakres obowiązków j.w. – większe zaangażowanie czasowe animatora/ki przyczyni do szerszych rezultatów pracy (więcej działań własnych, szersze wsparcie edukacyjno-doradcze dla NGO i aktywnych mieszkańców, więcej partnerów, wyższa jakość działań, większy wkład w działanie CUS, wprowadzenie nowych form pracy np. mentoring)
- **Program promocji aktywności i pośrednictwa wolontariatu** (specjalista /tka ds. promocji i wolontariatu – 1 etat) – większe zaangażowanie czasowe specjalisty/teki wpłynie na szerszy zakres działania (np. więcej spotkań, aktywnej promocji), może przyczynić się również do podjęcia nowych wątków merytorycznych takich jak współpraca z biznesem w zakresie wolontariatu pracowniczego, rozwijanie kompetencji koordynatorów ds. wolontariatu czy wolontariat rodzinny.

Pytania

Czy Program Mikrodotacji powinien być adresowany tylko dla użytkowników CUS, czy również dostępny dla innych?

ZARZĄDZANIE I PROMOCJA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

Zadaniem koordynatora/koordynatorki CUS jest:

- koordynacja Centrum Usług Społecznych
- animowanie współpracy partnerstwa realizatorów- udrażnianie komunikacji, budowanie relacji, ułatwianie rozwiązywania sytuacji trudnych, konfliktowych, budowanie harmonijnej współpracy
- zapewnienie spójności merytorycznej i organizacyjnej działania CUS
- dbałość o realizację w praktyce kluczowych zasad funkcjonowania CUS – aktywizacja użytkowników, otwarty i włączający charakter CUS;
- dbałość o partycypacyjny system (współ)pracy przy zachowaniu jego skuteczności
- stworzenie przy współpracy z partnerami i użytkownikami strategii promocji i budowania wizerunku CUS
- nadzór nad funkcjonowaniem strony ww CUS i działaniami promocyjnymi
- kontakty ze zleceniodawcą i strategicznymi partnerami zewnętrznymi
- nadzór na działaniami monitorującymi i ewaluacją działalności CUS
- sprawozdawczość merytoryczna projektu, nadzór nad księgowością i sprawozdawczością finansową

- wypracowanie we współpracy z partnerami i użytkownikami programu rozwoju CUS w zakresie pozyskiwania partnerów, dodatkowych zasobów i źródeł finansowania, nadzór nad realizacją planu

Kadra:

- **Koordynator/ka** (0,5 etatu) – zadania i zakres obowiązków j.w
- **Księgowość** – dostosowana do formy prowadzenia księgowości u każdego z członków konsorcjum (usługa zewnętrzna lub wynagrodzenie księgowej)
- **Usługa ewaluacyjna** – ewaluacja prowadzona min. 1 raz w roku, obejmująca opracowanie planu ewaluacji, narzędzie do jej bieżącego prowadzenia (np. ankiety poszkoleniowe), jednego rocznie badania użyteczności CUS i satysfakcji użytkowników oraz raport z rekomendacjami
- **Obsługa informatyczna, opieka nad sprzętem**
- **Usługi porządkowe**

Ważnym elementem funkcjonowania CUS są atrakcyjne i sprawnie funkcjonujące **narzędzia promocyjne**: logotyp i kompletna wizualizacja CUS (jak również poszczególnych Klubów), strona ww, profil FB, kanał youtube.

4. PLAN WDROŻENIA KONCEPCJI CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH I ZAANGAŻOWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ W IDEĘ I DZIAŁANIA CUS

Poniżej opisane zostały ramowo i wstępnie założenia planu- wymagają one przedyskutowania ze Zleceniodawcą!

1. Promocja pomysłu na utworzenie Centrum Usług Społecznych wśród mieszkańców i organizacji pozarządowych, prezentacja koncepcji oraz konsultacje społeczne elementów oferty CUS, włączenie społeczności w kreowanie nowej nazwy CUS (np. Akcja „Takie CUŚ?”)
 - a. Kampania medialna (strona ww FB, prasa lokalna)
 - b. Promocja na wydarzeniach lokalnych (stoisko, animacje, konsultacje)
 - c. Akcja kreowania nowej nazwy CUS (upominki dla uczestników)

3 miesiące – przygotowanie i realizacja

2. Program Animacji Lokalnej służy przygotowaniu środowiska lokalnych organizacji pozarządowych i aktywnych mieszkańców do prowadzenia działań w oparciu metodę animacji społecznej. Wykorzystanie tej metody pracy ma na celu budowanie postaw aktywnych, wzmocnienie inicjatywności i poczucia sprawstwa, bazowanie na zasobach i potencjałach. Program Animacji służy przygotowaniu środowiska do podjęcia wyzwania realizacji CUS oraz zastosowaniu tej metody pracy w swoich działaniach.
 - a. Szkoła Liderów z wizytą studyjną (np. w Centrum Aktywności Lokalnej) – cykl edukacyjny
 - b. Działania animacyjne w praktyce (*Fundacja BIS w ramach projektu Małopolski Ośrodek Wsparcie Ekonomii Społecznej może zapewnić wsparcie w prowadzeniu działań środowiskowych dla chętnych grup liderów/działaczy, w formie opieki animatora zewnętrznego oraz mikrodotacji na realizację przedsięwzięcia dla społeczności*)
 - c. Moderacja procesu wyłonienia konsorcjum, wsparcie doradcze w zakresie zaplanowania funkcjonowania CUS i przygotowania oferty.

3 - 6 miesięcy –przygotowanie i realizacja

3. Otwarty konkurs ofert na realizację CUS

3 miesiące

4. Wsparcie partnerstwa realizatorów projektu CUS w zakresie zaplanowania działań CUS, animacyjnej formuły pracy, strategii promocyjnej oraz pozyskiwania środków i partnerów w celu rozwoju CUS– wsparcie edukacyjno- doradcze, superwizja pracy środowiskowej

3 miesiące – wsparcie w planowaniu uruchomienia i działalności CUS

12 miesięcy – bieżące wsparcie w działalności CUS (superwizja)

5. Działania promujące CUS, włączające mieszkańców, zapraszające do współpracy lokalne NGO (jako element zleconego do realizacji projektu CUS)
 - a. Kampania promocyjna (strona ww, FB, Youtube prasa lokalna)
 - b. Warsztaty partycypacyjnej aranżacji przestrzeni pod kątem różnych grup użytkowników (kiedy? – koordynacja z działaniami inwestycyjnymi)
 - c. Impreza otwierająca CUS (z elementami animacyjnymi w zakresie: rozpoznania potencjałów, zbierania pomysłów, sieciowania, budowania społeczności i programu merytorycznego CUS)

3 - 6 miesięcy przed i w trakcie funkcjonowania CUS

Harmonogram zależy od momentu rozpoczęcia działań, część planowanych aktywności może się nałożyć się w czasie.

Kwestia do przedyskutowania: czy działalność Centrum Usług Społecznych w ograniczonym wymiarze może zostać uruchomione wcześniej, zanim budynek Chirany zostanie przygotowany?